

varede imod at gaa forskellige Veje. Han udtrykte sig omtrent saaledes, at hver Gang der bliver foreslaaet een Vej, ønsker man at gaa en anden. Dette har jo desværre været Tilfældet alt for ofte, men her har man dog, synes jeg, samlet sig om een, og det er den, at hvis man skal gaa til en midlertidig Ordning af dette Forhold, skal det ogsaa kun være en midlertidig.

Da vi for 15 Aar siden behandlede dette Spørgsmaal, og der var Tale om en midlertidig Ordning, var der vel ikke mange, der troede, det skulde være 15 Aar, inden man kom til et alvorligt Arbejde paa at faa den ændret. Jeg husker saa tydeligt, hvordan Stemningen var her i dette Ting, da jeg lige saa vel den Gang som nu stod paa samme Standpunkt: At naar man har en Grundlov, skal man overholde dens Bestemmelser, og vil man ikke det, maa man ændre den i den Retning, man ønsker. Nu tror jeg, at alle, saavel den højtærede Minister som samtlige Talere, der have udtalt sig hidindtil, have været enige om, at der ude i Befolkningen, det være sig Landbefolkningen eller Bybefolkningen, ikke er noget som helst Ønske fremme om en Forøgelse af Repræsentationen i Folketinget. Tværtimod, jeg føler mig overbevist om, at dersom der blev foretaget almindelig Afstemning mellem samtlige Vælgere, vilde der blive Flertal for, at man skulde blive ved det bestaaende, ved det nuværende Antal i Stedet for at forøge det. Saa havde den højtærede Indenrigsminister jo ogsaa Ret i, at Veltalenheden undertiden er saa stor her, at det kan være vanskeligt nok at tilendebringe en Sags Behandling. Men naar man altsaa staar paa det Standpunkt, som jeg gør, og føler sig i fuld Overensstemmelse med Vælgerne deri, gaar man ikke i Retning af en større Udvidelse end højst nødvendigt.

Nu indrømmer jeg, at efter Tingets tidligere Stilling kunde man vanskeligt blive staaende ved de 114 Medlemmer. Det er derfor nødvendigt at gaa til en Forøgelse; men en midlertidig Forøgelse kan jeg ikke se bør ske paa anden Maade, end at den, som ogsaa det ærede Medlem fra Holbæk (Rode) udtalte, bliver fæstnet i Grundloven, saaledes at man i hvert Tilfælde kun en eneste Gang kommer til at benytte en Lov, der har Karakteren af at være midlertidig; thi benytter man den oftere, er den ikke midlertidig længere.

Jeg nævnedes før, at det stod klart for

min Erindring, hvordan Kampen førtes her i 1894 om den nuværende Valgkredsordning, og jeg nævnedes allerede under Finanslovens første Behandling, hvorledes adskillige ældre Venstremedlemmer saa paa dette Forslag. Den daværende højtærede Formand for Folketinget (Sofus Høgsbro) steg ned fra sin Plads, tog Del i Ordskiftet og udtalte uforbeholdent, at efter hans Opfattelse vilde det være stridende mod Grundloven at gaa til en saadan midlertidig Ændring. Man havde den Gang foreliggende et Forslag om 137 Medlemmer, men der blev kun vedtaget 114, og der var delte Meninger om Sagen indenfor selve Oppositionen, det mindes jeg ganske tydeligt. Den Gang var Socialdemokraterne ikke saa stærkt repræsenterede i Tinget, som de nu ere det, og de vare delte lige paa Midten med Hensyn til Spørgsmaalet om Midlertidigheden, idet det ene ærede Medlem mente, at han kunde gaa med til en midlertidig Ordning, naar København fik et Par Kredse mere, medens det andet ærede Medlem var en bestemt Modstander heraf, og det samme kunde siges overfor enkelte Medlemmer indenfor den daværende Opposition, som jeg tilhørte. Jeg var ikke i det heldige Tilfælde at kunne stemme sammen med mine nærmeste Meningsfæller, just i Kraft af den Sætning, jeg udtalte før: Enten holde Loven eller ændre dens Bestemmelser! Og derfor vilde jeg betragte det som et meget stort Fremskridt, om vi nu ved denne Sag kunde naa til at fastslaa i Grundloven et saadant Antal, at det ikke yderligere kan stige.

Der er udtalt navnlig ogsaa fra den højtærede Indenrigsminister Betænkkeligheder ved at gaa til en begrænset Grundlovsændring; han tror ikke, der er Stemning for den, den kan ikke gennemføres med det gode, og den kan ikke føres igennem, naar der er Strid. Jeg forstaaer godt, hvad den højtærede Minister mener med denne Udtalelse; thi man kan bedre rejse en kraftig Stemning for en videregaaende Ændring af Grundloven, end man kan, naar man kun gaar til at ændre, hvad jeg kan sige, man har Grund til at tro, at næsten alle kunne blive enige om. Men her i dette Stykke maa det være Regeringen, der fører an og bestemmer, hvor vidt den vil gaa i sine Forslag med Hensyn til en saadan Ændring. Men at den vil have en Ændring, se vi jo ikke alene deraf, at vi have et Forslag derom foreliggende for os, men vi have ogsaa hørt saavel den højtærede Indenrigsminister som det ærede